

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu anu 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălăutate:

Pe anu 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N^{R.} 159.

Duminică 2 (14) Septembrie

1884.

Brașovū in 1 (13) Septembrie.

Ađi mie, mîne ție!

In cele din urmă trebuie să vedă și jupânii dela „Ellenzék“, că róta lumei nu se oprește de dragul nimărui și că nu e bine ca celū ce se sēnte deasupra să-și bată jocū de celū ce se află dedesuptū, căci o singură întorsătură și étă-lū și pe elū rostogolū în josū.

Cine strigă mai cumplitū în contra Românilorū, cine-i descriă ca pe nisce coujurați periculoși, cari sapă grópa statului, cine ațită mai tare junimea din Clușiu în contra noastră, decă nu „Ellenzék“ cu tótă ceta aderenților lui?

Și acum? — A fostū de ajunsū o singură întorsătură de vorbă a d-lui Tisza, spre a face pe eroii dela fóia Clușiană, să se dea josū de pe calulū de bătaia și să începă lupta în contra reacțiunei alături cu noi: „conjurații“, „agitatorii“ etc.

Eră cu neputință ca declarațiunile d-lui Tisza, făcute înaintea alegătorilorū sēi, să nu facă sânge rēu și să nu deștepte îngrijiri și în opozițiunea maghiară. Ce e dreptū, măsurile excepționale ce le cere d-lū Tisza sunt îndreptate în fondū contra naționalităților nemaghiare, dér acēsta nu esclude posibilitatea de a fi scărmanați și opoziționali unguri, cari mai alesū în timpulū din urmă au devenitū foarte incomođi d-lui Tisza.

Ori și cum, suspendarea libertății presei lovesce, fie câtū de puținū, și în diarele opoziționale, și nici polonulū Pulszky cu tótă dialectica lui nu va putē convinge pe Unguri că cuțitulū, pe care d-lū Tisza l'a făcutū să scilipescă la Oradea-mare, nu se póte întórce și contra lorū.

Va să dīcă e în jocū și pielea celorū dela „Ellenzék“, de aceea să nu ne mirămū că spunū și ei odată adevērulū curatū.

Diarele d-lui Tisza strigă în gura mare că „anarchia domnesce în țēră, anarchia de rassă, națională, confesională și socială“ și că de aceea stăpânulū lorū trebuie să facă rēnduială. Elū însuși a spusū acēsta la Oradea.

„Cine ar fi cređutū și cine ar fi visatū — replici „Ellenzék“ — că vomū ajunge vreodată sub unū guvernū „constituționalū și tare“ până la atătū, ca să se suspendeze libertatea presei, a întrunirilorū, a adunărilorū și libertatea cuvēntului!... „Așa a hotărītū însă Tisza Kalman și așa se va întēmplă. Elū va face finitū anarchiei.“

„O tartufferiă ca acēsta și unū cinismū mai grosolanū decâtū celū ce ilū desfășură ministrulū-șefū și foile lui plătite, nu s'a pomenitū. Cu cea mai órbă cutezare scornescū că este anarchiă, numai ca să póta despoia națiunea de libertatea presei și a cuvēntului.“

„Ei vorbescū, adauge „Ellenzék“, de anarchiă națională, de rassă, socială și confesională, pe când de 17 ani încóce póte niciodată n'a fostū în acēstă privință atăta liniște în Ungaria ca tocmai acum. Incai decă s'ar provocă la agitațiunile lui Miletić, la afacerile dela Thurocz-St.-Marton și la dīlele ce au premersū și au urmatū procesului dela Tisza-Eszlar; decă acēstū bravū, patrioticū și energicū guvernū ar fi venitū pe timpulū acela cu măsurile lui reacționare: atunci acelea ar fi fostū celū puținū la aparință legitimize.

„Dér acum!“

„Sfinte Dumneđeule, acum a vorbi de anarchiă: pentru acēsta cineva trebuie să aibă în adevēru o nerușinare făr' de margini. Dér sciți

D-vórtră ce este anarchiă? Sciți cum au statū lucrurile d. e. în Anglia, când veni rēndulū la suspendarea pe unū timpū a libertăților publice?“

„Decă sciți, nu vē e rușine de a vē acoperi cu iesuitismulū unorū astfelū de frase, de a povesti de anarchiă și de a vē aruncă sub pretestulū acesta, strigândū că țēra e în primejdiă, în brațele celei mai grozave reacțiuni?“

„Ellenzék“ găsescē acum d'odată, că cea mai perfectă liniște domnesce de 17 ani în statulū ungarū. Va să dīcă sunt scornituri nerușinate tóte câte s'au scrisū și se scriu mereu în acēstă fóia contra Românilorū, că ar fi turburatori, că ar voi să restórne statulū, ș. c. l. Nici măcarū unū cuvēntelū din aceste înviniri rēutăcioșe nu este adevēratū. „Ellenzék“ mărturisescē acum indirectū propriile lui păcate. Elū n'a pututū află nici unū singurū faptū, care la aparență măcarū să póta justifică acușările înveninate, ce le-a îndreptatū în contra noastră.

Au fostū dér o tartufferiă, unū cinismū grosolanū și demonstrațiunile anti-românesce din Clușiu, în fruntea cărorā au statū cei dela „Ellenzék.“

Când acēstia strigau câtū îi luă gura în contra noastră, nu se gândēu ei că facū numai treburile d-lui Tisza, care căutā privilegiulū de a dīce, că anarchia domnesce în țēră, ca să póta veni reacțiunea; nu se gândē că d-lū Tisza jucă o comedă mai mare decâtū ei.

Tartufferiă la unii, tartufferiă la alții. Róta lumei se învērtesce mereu înainte.

Ađi mie, mîne ție!

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alū „Gaz. Trans.“)

Berlin, 13 Septemvre, — Duminică împēratulū Wilhelm plēcă la întrevēdere din Varșovia. Ora plecării încă nu e hotărītă. La Berlinū se va întórce câtū mai curēndū. La 18 Septemvre se va duce la manevrele dela Rhin.

Skierniewice, 13 Septemvre. — Pregătirile pentru întrevēdere împēraților s'au terminatū. Impērații Austriei și Germaniei vorū sosi Lunī, ér Mercuri se vorū întórce.

Neapole, 13 Septemvre. — De alaltaerī la 4 óre până erī la 4 óre au fostū aci 848 bolnavi și 389 morți de coleră. Regele a vizitatū erī spitalele. Plecarea sa e nehotărītă.

CRONICA ȚILEI.

Maiestatea Sa plēcă mîne la 9 óre sēra la Sciernevice, ca să se întâlnească cu țarulū Rusiei. Va fi însoțitū de o mică suită și de ministrulū de esterne Kalnoky. Astă sēră ministrulū șefū Tisza va plecā la Viena spre a raportā Maiestății Sale în diferite cestiuni.

Sē nu se cređă însă, că fără scirea d-lui Tisza, M. Sa n'ar fi pututū face unū pasū peste graniță.

La întrevēdere împēraților vorū luā parte, — afarā de cei mai mulți ministri ruși — și diplomați ruși, împrejurare, ce ilustrēază mai bine însemnătatea mare politică a acestui evenimentū. După o împărțāșire primită din Petersburgū, va fi față și ambasadorulū rusū dela curtea din Viena, principele Lobanow-Rostowsky, care va merge la Varșovia, să stea acolo câtū va ține întrevēdere. Totū astfelū va merge atașatulū militarū dela ambasada din Viena, Kaulbars. Caracteristicū este însă, dīce „N. F. Presse“, felulū, în care oficiosulū „Norddeutsche Allg. Zeitung“ ia pentru întâia óră notiță despre evenimentulū, ce se preparā de câteva sēp-lēmāni. Anunțāndū călētoria pārechei princiare, adauge că una din principalele părți ale programului întrevēderi

suntū unele cestiuni militare, și mai dīce, că prezența d-lui de Giers arată, că se va vorbi și de cestiuni politice. Altceva oficiosulū dīarū germanū nu mai spune.

„Pester Lloyd“ comparā cam în ironiă călētoria țarului în Varșovia cu călētoria regelui Humbert în Neapole, și dīce că de și agitațiunile antimonarhice în Italia suntū mai întinse, totuși regele Humbert n'are nici o témă și caută a-și căștigā popularitatea prin fapte adevēratū părintesci, visitāndū locurile cele mai infectate de coleră. Din contrā și țarulū e îndrāsnețū, vrea să dīcă oficiosulū pestanū, de óre ce a invitatū în Varșovia o mulțime de principī străini, deși viēta sa e pusă totă deuna în pericolū. Elū încă caută a-și căștigā popularitate, dér incunjuratū de baionete.

Pare-ni-se că cei din Pesta nu se pré bucurā de întrevēdere monarchilorū.

„Times“ vorbindū despre întrevēdere monarchilorū în Varșovia, dīce că scopulū ei este o înțelegere comună în privința măsurilorū ce au să se ia în contra anarchiștilorū, nihilistilorū, cu unū cuvēntū în contra partidei revoluționare. „Times“ își exprimā temerea, că o astfelū de înțelegere va causā multe neajunsuri celorū nevinovați, pe când pe revoluționarii internaționali mai multū ii va ațită. Dīarulū englesū dīce, că domnitorii despoți nu procurā nici o siguranță reală, din contrā crează revoluționari.

„Tems“ asigurā că guvernulū francesū va face să se respecte tractatulū din Tiencinū, distrugēndū fortificațiunile chineze și ocupāndū pe teritoriulū chinesū diferite locuri ca garanția. Admirarulū Courbet a primitū instrucțiuni, să lase chinezilorū timpū de gânditū dér să ocupe insula Formosa, pe care o va inapoia când se va încheia pace.

CORESPONDINȚA PARTICULARA A GAZ. TRANS.

Sinaia, 12 Sept. (31 Aug.) 1884.

Domnule Redactori!

Erī 30 Augustū st. v. a avutū locū aici în Sinaia serbarea cea mai frumoasă și mai scumpă Românilorū, aceea în care juna oștire a României libere, după douē secole de amórțire, a doveditū lumii întregi că n'a perdutū nimicū din vitejia strămoșescă, și în care și-a primitū botezulū de sânge dinaintea Plevnei, luāndū furtăreța Grivița. Ce dī mărēță, ce frumoasă amintire.

Intr'acea dī se serbeză în tóte bisericile din țēră unū serviciu divinū pentru repausarea sufletelorū acelorū ce și-au jertfitū viēta pentru patriă și au picatū pe câmpulū de onóre. În Sinaia însă se serbeză cu mai multā pompă, pentru că aci asistā la pomenirea vitejilorū sēi resboinci și ilustrulū lorū căpitanū, Maiestatea Sa Carolū I Regele României.

Preparative se făcuseră mai din vreme cu multā activitate la baracele în care suntū cuartiruiți soldații ce ținū garnisóna aici, și care facū parte din batalionulū II. de vēnători comandatū de d-lū Maiorū Ionescu. Grațiā āstui activū și energicū comandantū și zelului depusū de tóte gradele și soldații āstui batalionū, păreții de scāndurī ai baracelorū au dispărutū sub straturī de muschi, bureți, coceni de bradū și alte garnituri naturale de munte, cari prin arangiamenulū lorū reprezentau felurite flori și figurī simbolice, din cele mai artistice și mai cu gustū.

De cu sēră sosirā cu trenulū acceleratū mai multe persoane distinse, între cari d-lū generalū de divisiă A. Cernatū, comandantulū Corpului alū II de armată, colonelū A. Candiano Popescu, d-lū M. Mitilineu, T. Văcărescu și G. Ghica, ministrii ai țērei la Belgradū, Bruxela și Atena, precum și alte persoane importante.

A doua dī, adevă în dīua serbării, avū locū în biserică cea mare a mănăstirei Sinaia, unū serviciu religiosū de pomenire, oficiatū de Sf. Sa părintele Archimandritū Ghermano, starețulū Mănăstirei, asistatū de unū impunătorū clerū, de față fiindū Majestățile lorū Regele și Regina însoțitī de curtea lorū, D-lū D. Ghica Eforulū Spitalelorū civile, de care depinde astă mănăstire, persoanele mai susū citate, doi oficerī superi-

orî prusienî în mare ținută, elita societății care petrece timpul verei aci și un publicu foarte numeros.

După serviciul divin, Majestatele Loră trecură pe dinaintea frontului batalionului II de vânători, care-lă aclamară cu mare entuziasm, și apoi asistară la o defilare din cele mai perfecte, încât dobândi aplausele oficerilor Prusienî, despre a căroră competență în ale războiului, nu mai e nimic de zis.

La ora 12^{1/2} după amieză, avu loc într'unu cortu d'o eleganță nespasă, situat în mijlocul baracelor militare, sus pe platoul muntelui Furnica un banchet splendid, la care asistară Maiestățile Loră și alți invitați în număr de peste 50 de persoane. După primul serviciu se ridicară mai multe toast, ér după masă se întinseră mai multe hori și danțuri naționale, la cari luă parte și Maiestatea Sa Regina cu cunoscuta Sa amabilitate. Pe la patru ore după amieză, o mulțime de copii de ambe sexe din toate stările sociale veniră să sêrute mâna Reginei, și Maiestatea Sa le adresă la fie-care câte un cuvânt binevoitor; apoi se retrase în Castelul Peleşu, reședința de veră a Maiestăților Loră.

La 8 ore sêra avu loc o retragere cu facile în sunetul muzicii militare, de un efect de cele mai surprinzătoare. Peste 500 de ostași purtând facile, lampione venetiane și focuri bengale de diferite culori, merșeră urmați de totă populațiunea Sinaei la Castel să salute pe Maiestățile Loră. Mulțimea și varietatea luminilor, culorile azurii și aurii ale focului bengal, plesniturile rachetelor, ce se aprindéu din înălțimea Furnice și cari șerpuiau printre brații seculari ca nisce bălauri intraripați, rațele de lumină fosforescentă a jocurilor de apă din fața Castelului și puternicul ecou al muniților care repetau de nenumărate ori astu șgomotă asurător al rachetelor și urărilor nesfârșite, dedéu acestei serbări un aspect fantastic, care multu timp va rămânea întipărit în memoria celor ce au asistat ađi la serbarea dela Sinaia. Primiți etc. N. D. Popescu.

DISCURSUL MINISTRULUI-PREȘEDINTE TISZA.

Aducem ađi în întregu cuprinsul sêu cuvântarea, ce-a rostit-o ministrul-președinte Tisza înaintea alegătorilor sêi la Oradea-Mare. Părțile esențiale le vom traduce din vorbă în vorbă:

Tisza arată mai întâi ce l'a făcut, să nu viziteze pe alegătorii sêi, înainte de alegere. Dice că judecata, de merită încredere un om, »care a lucrat atâți ani în viața publică și a luat mai mult de nouă ani o pozițiune așa de espasă, se poate face mai obiectiv când el nu ține cuvântări de recomandare chiar înaintea pronunțării verdictului; n'a voit să dică unii »că vine să se corteșcă pentru guvern și partidă și să țină cuvântări de corteșu...» M'am lăsat de această intențiune, căci, încredându-mă cu privire la persoana mea alegătorilor cetății aceștia și cu privire la partidă alegătorilor țerei întregi i-am lăsat să pronunțe sentința după bună voia lor.

Elu declară, că, câtă vreme e cu puțință după socotela omenescă, va lucra pentru menținerea păcii, pentru ca astfel să întrebunțeze timpul pentru dezvoltarea și ridicarea instituțiilor țerii spre binele spiritual și material al națiunii; și mari crime patriotice vor comite aceia, cari ar împedea această lucrare.

»Înainte de toate să nu scăpăm din vedere că echilibrul în finacele țerii trebuie restabilit; dér și nisuița spre acestu scop are marginile sale; o margine este, spre a se ajunge mai iute acestu scop, că ar trebui să se impună locuitorilor dări peste măsură de grele; a doua margine constă în economiă. În privința economiei putem merge așa de departe, încât să renunțăm la multe lucruri bune, recunoscute ca folositoare; dér nu putem merge așa departe, încât să se tăgăduiască spiritul, care pretinde necondiționat dezvoltarea spirituală și materială a țerii. E adevărat că prin introducerea de dări pré de totu grele și prin economiă, echilibrul în finacele unui stat se poate restabili; această însă n'ar pute dură, căci echilibrul în finace numai atunci se poate restabili durabil, când bunăstarea materială a națiunii va face posibil, ca locuitorii să suporțe mai ușor dările mai mari necesare. (Aplause vii.)

Tisza găsesce de lipsă »zelosă activitate și progres în toate ramurile vieții de stat,« exprimă convingerea că la astă activitate trebuie să fie conduși de »direcțiunea liberală moderată,« căci nu trebuie să uităm, că ea a făcut o națiune din poporele Ungariei și că această contopire a păstrat existența Ungariei. (Vii applause). »Direcțiunea liberală« — după părerea mea — »nici unu Unguru nu o poate părăsi.« (Vii aprobări, applause).

»După cum, după convingerea mea, suntem dator, cinstiți alegători, să lucrăm în toate direcțiunile pentru dezvoltarea instituțiilor, ce-am amintit, și pentru ridicarea bunei stări materiale și spirituale, așa este de lipsă, se folosim această vreme, și pentru înlăturarea și stêrpirea relelor, cari se ivesc chiar în țera pe terenul trebilor noastre interne.»

»Este superflu a mai pomeni, că și astăzi mai există în Ungaria — ca și înainte — o agitațiune pentru turburarea bunei înțelegeri dintre felurile rase ce trăesc în această patriă. Această agitațiune atacă în cuvântări și uneori pe calea preseii temelile, ba chiar și existența statului ungar; uneori agitațiunea nu este așa de îndrăsnită, ci caută pe căi ascunse, să ajungă scopul sêu prin ațitarea urei de rassă.

»Cu această agitațiune s'au unit în vremile mai nouă, după cum scim cu toții, altă agitațiune: ațitarea

impotriva confesiunilor aflătoare în această patriă și mai cu sémă impotriva uneia din ele, împotriva cetățenilor noștri israeliți și a treia, agitațiunea împotriva din străinătate, care are de scop turburarea înțelegerii între diferitele clase ale societății, ba mai are de scop, să se nască dușmănia între ele și prin acesta să se sgdue temelii statului însuși și a societății. (Așa este).

»După convingerea mea statul ungar este destul de puternic, spre a înăbuși aceste agitațiuni acolo, unde urmările lor se arată deja în fapte, dar de o parte nu pot tăgădui — ar fi o contradicere cu sentimentul meu de dreptate — că aceia, cari n'au lucrat din propriul lor îndemn, ci au fost ședui după cum s'a întemplată această și până acum în mică măsură, au trebuit să o plătescă parte cu viața, parte cu libertatea lor, în vreme ce aceia, cari au fost pricina acestei întemplări, își continuă nepedepsiți lucrarea lor (Strigări vii: »Așa este«), afară de aceea nu se poate lăsa neobservat, că, deca se vor continua nepedepsite astfel de agitări, că deca această otrăvă se poate împrăști fără pedepsă, însfârșit se va molipsi și morala claselor de cetățeni mai puțin cultivate și mai puțin înțelegătoare de astfel de cestiuni, de unde poate să se nască apoi seriose primejdii pentru statul ungar. (Așa este!)

»Onorați alegători! Sfătuindu-mă cu istoria, găsesc, că în multe state libere libertatea și de foarte multe ori chiar și statul a fost amenințat, și libertatea adevărată s'arobit prin aceea, că persoanele cari guvernau cu o constituțiune liberală, nu au voit să ia măsuri mai aspre nici atunci, când vedéu deja că unii abuzându de libertate, lucrau pentru înmormântarea ei însă-și și pentru nimicirea statului. Dar istoria mă arată și altceva și voiesc să luminez și a doua parte a tabloului. S'a întemplat, că persoane, căroră s'a încredut guvernarea acestui stat liber și cari numai foarte cu anevae s'au putut împrieteni cu instituțiile libertății au folosit mișcări, cum sunt cele de față, pentru a pune în lanțuri libertatea.»

»Cred, stimați alegători, că noi nu putem căde în greșele amintite nici îngădui, ca cineva se facă încercări cu densele în Ungaria. (Aprobări). Cred, că deca se ivesc în adevăr orecari agitațiuni primejdioase și deca obiceiurile mijloce nu mai ajung liberelor state, se paralizeze și se înfrêneze acele agitări, numai așa s'ar pute procede — fără a periclită libertatea, — că libera exprimare a părerilor se sêlase neatinșă chiar în rățacirile și abaterile lor și în altă privire să se dea guvernului pe timp scurt putere restrictivă și fermă, să curețe relele existente. (Aplause prelunge).

»În acestu chip se pot înlătură primejdiile, domnii mei, fără să se periclitaze însă-și libertatea. De nu ne vom silii să le înlăturăm, atunci ele pot deveni prin această mai mari, încât în sfârșit se poate turbura ordinea, fără de care statele constituționale nu pot există și astfel se poate atrage în tabăra dușmanilor libertății chiar și pe pretinii libertății, deși numai pentru câtă timp, după cum dovedesc nenumărate casuri. (Vii applause). Eu sum deplin încredințat, că este necesar, să se dea guvernului o astfel de putere bine definită și pe unu timp anumit și de mai înainte declar, că eu sum aplecat a votă o astfel de putere fiecărui guvern, care ar veni în locul meu și de care aș fi convins, că și-ar exercită puterea așa precum și orice putere exclusiv numai în interesul statului ungar. (Aplause furtunose).

»N'asă voi să fiu neînțeleș, sêu mai bine greșit interpretat, când accentuez astfel interesele statului ungar; nu mi-ar plăcea, să tragă cineva din cele duse la concludiune, că eu socotesc pe locuitorii nemaghiari ai Ungariei în general și în marea lor majoritate de patrioi răi. Facă această totă așa de puțin, pecăt de puțin doresc maghiarisarea prin forță a raselor, ce locuesc în Ungaria, sêu înstrăinarea lor de propria lor naționalitate. Întăia împrejurare nu o pot crede, căci noi toți am putut vedé, că în această patriă nu se află nici o naționalitate, care în partea ei cea mai mare, ținend la propria sa naționalitate, să nu țină cu credință și la statul ungar. (Așa este!). Dar chiar de aceea trebuie să stăruim în această pozițiune și să nu îngăduim să se infecteze patrioticele naționalități prin răutatea unora. Cătu privesc maghiarisarea forțată hotărâtă trebuie să protestez eu însuși, căci ar fi în contradicere cu trecutul liberei Ungarie, când s'ar procede cu puterea în contra cetățenilor nemaghiari, ce locuesc aici. (Așa este).

»Doresc și cred, că puțin sunt convins, că fiecare fiu al acestei patrie fără de restrângerea libertății sale, poate să rămână credincios rasei sale și să cultive și să desvôle cultura în sênul naționalității sale. Nu pretind mai mult; dar această, cred, că se poate pretinde dela fie-care fiu al acestei patrii — și cea mai mare parte o face de bună voie — să vedă, că se poate consacra ca ori care altu cetățen, fără nici o restrângere libertății, ce o are dela statul ungar — și că nimic nu poate promovă cu așa succes libera dezvoltare a naționalității sale, decât deca elu contribuie din toate puterile la susținerea statului ungar. (Aplause și strigute de aprobare șgomotose și lungi) (Va urma.)

REVISTA DIARELORU MAGHIARE.

Foile maghiare fără deosebire se ocupă de discursul ce l'a pronunțat ministrul-președinte Tisza la Oradea mare.

»Nemzet« dice, că este o norocire, că în împrejurările actuale se află în fruntea guvernului unguresc un om ca Tisza, care iubesc așa de mult libertatea, în câtu se mulțămesc cu așa de puțin. (Puțin

lucru este suspendarea libertății preseii și introducerea micii stări de asediu? Red. ,G. Trans.)

În »Pesti Hirlap« Polonul Pulszky își exprimă bucuria, că d-lu Tisza se declară de aderent al principiilor liberale. (Ce fericire!) Mai grea este pozițiunea față cu anunțatele măsuri în contra preseii. Adevărat că juriul în Ungaria n'a corespuns așteptărilor ce s'au pus întrênsul; elu a apărut mai mult decât a pedepsit escesele de pressă. În principiu nu se va opune nimeni (!) unei asemenea suspensiuni provisorice a juriului. La detalii trebuie să se observe cea mai mare precauțiune, de aici depinde totul.

Altfel vorbește »Pesti Naplo.« Elu vede în discursul d-lui Tisza numai extractul acelor promisiuni, ce le-a făcut d-lu Tisza la întvederea dela Ischl. Urmărirea preseii nu se mai poate ađi justifică cu antisemitismul, căci la dincontră trebuia să se începă cu multu mai înainte și anarchiștii nu există în Ungaria. Discursul d-lui Tisza e cu totul reacțiunaru și nici odată n'ar fi cutezat unu ministru conservativ a păși în publicu c'unu asemenea discurs. Acum se va vedé cine va apără în Ungaria principiile dela 1848 în contra d-lui Tisza și a partidei sale.

»Egyetértés« dice, că discursul e reacțiunaru, că e sec și măiestrit și nu cuprinde nici o idee sănătoasă.

»Budapesti Hirlap« vede în discursul d-lui Tisza vestirea statului polițienesc îmbrăcat în haină constituțională, dér liberalismul precaut proclamat de d-lu Tisza nu va isbiti cu măsurile excepționale spre a sugrumă agitațiunile sociale și anarchiste.

SCRII MERUNTE.

Duminecă a fost deschiderea solemnă a universității din Clușu prin o vorbire mai scurtă a fostului rector Abt și alta a noului rector Csiki.

Groful Ludovic Tisza a fost în zilele trecute în Sân Martin să-și depună mandatul dat de alegătorii de acolo, păstrându-și mandatul dat de cei de la Seghedin. De urmaș al lui se numește Kemenyi, fostul vice-președinte al camerei. Opozițiunea moderată pune de candidat pe A. Kispal, amplotat comitatens.

S'a deschis pe sama ministerului cultelor și instrucțiunii publice din Bucuresc unu credit suplimentar de lei 2.000, cu care să se cumpere caete de caligrafie și cărți didactice, spre a se distribui la elevii cei mai săraci.

»Românul« spune, că pe ziua de 7 Septemvre se așteptă în Bucuresc unu transport de 280 de cai pentru regimentele 3 și 10 de călărași. Totu asemenea trebuie să sosescă zilele acestea și unu altu transport de 86 de cai pentru regimentul al 3-lea de călărași.

»Le Pays« ne spune că, mai mulți din scriitorii noștri cei mai distinși și-au trimis deja manuscrisele pentru a ilustra serbarea centenarului lui Horia. Nu ne indoim observă »Telegraful«, că și ceilalți scriitori români, cari țin cu distincțiă penă în mână, se vor grăbi a face acelaș lucru.

Marți dimineața au plecat din Iași, dice Curierul Balasanu, la America 13 israeliți. Mereu numai înainte!

»Românul« scrie: Domnișora Carlota Leria, simpatica și talentata noastră compatriotă, în urma unei triumfale stagiuni artistice la Londra, se află astăzi în sînul familiei sale lângă Iași, la villa Urechia. Ni se spune că în curend d-șora Leria va merge la Sinaia pentru a prezenta omagie la M. S. Reginei noastre. În luna lui Noemvre, va da, dică-se, unu concert la Galați. În urmă, d-șora Leria se va reintorče la Londra pentru a cântă în concertele spirituale, atăt de plăcute Englesilor, celebrele oratorii ale lui Haendel.

Foile din Berlin anunță, că armata prusiană, saxonă și württembergiană se va spori. Bugetul imperiului se va mări deci cu unu milion — o sporire mai moderată pentru început.

Ministrul unguresc de interne publică în foia oficială o instrucțiune, prin care face municipiile atente la natura colerei asiatice precum și la măsurile, ce trebuie să ia în casul când s'ar ivi colera.

La sfârșitul lunei Augustu 1884 datoria statului ungar a fost de 411,998,591 fl., și 50 cr. — D. Tisza totu mai nădăjduesc în restabilirea echilibrului în finace!

Pictorul Nicolae Marișescu, încarcerat la Biserica-Albă pentru falsificări de bani, a zugrăvit după niște figură de lemn tăiate de Munkăcsi, tabloul: »Cristos înaintea lui Pilat.« »Pester Lloyd« dice, că interesantul tablou dovedesc, în întreaga sa esecutare, unu talent eminent.

IMORMENTAREA GENERALULUI DAVILA.

Ordinea în care s'a făcut înmormântarea este această:

La 3 ore cortegiul plecă în ordinea următoare: unu escadron de gendarm; micii dorobanți cu puștile lor; școlile primare; societatea învățături poporului

român; scola normală; liceul Sf. Sava; trăsura cu P. S. S. Vicarul Mitropolitului; musica dorobanților; oficerii corpului sanitar purtând perne cu decorațiunile răposatului; carul funebru trasu de 6 cai; cei doi fii ai generalului Davila; generalul Crețenu și maiorul Negel; familia și amicii; delegațiunea coloniei franceze; copilele de la Asilul Elena Dómna în doliu; trăsura regală; trăsura răposatului; calul de călărie al generalului Davila; generalul Radovici, comandantul trupelor; musica regimentului I-iu de liniă; un batalion din regimentul I-iu de liniă; un batalion din regimentul IV de liniă; o baterie de artilerie, comandată de d. căpitanu Mavrocordat; noul regiment de roșiori; trăsurile particulare; o companie de gendarmi; cordoanele carului erau ținute pe rând de domni S. Mihălescu generalul Teodori, dr. Severin, dr. Racoviceanu, I. Cămpineanu, Hajdău, Gr. Tocilescu, Zalomit, etc.

Printre asistenți erau: Conteles Diesbach, secretarul ministrului penipotențiar al Franței; căpitanu Schneider; contele Torniel, ministrul plenipotențiar al Italiei.

În momentul când vecinica pomenire era pronunțată de preot, o mișcare se face printre copilele Asilului, una din ele, d-ra Paulina Săgărceanu timidă, plânsă, cu lacrimile în ochi și vocea înecată de suspine, se apropie de cosciug și recită o poezie, ecou al suferințelor sale. Direcțiunea sa, expresiunea de durere cu care recităză fie-care vers, produce asupra tuturor și mai ales asupra orfanilor sfâșietore emoțiuni. Dacă un moment repausat ar fi putut vedea atâtea dureri și atâtea lacrimi, inima sa ar fi găsită în acele momente recompensa ce omul de bine în totdeauna culege în urma sa, eternă recunoștință și amintire neștersă.

Eată acea poezie:

O! iată înc'o lovire a sorței neîndurată,
Ce e mai durerosă decât durerea chiar!
Căci pierderea e mare și totul ne arată,
Că lacrimi și suspine sunt toate în zădăru!

Dar... plângem, noi orfanii, și plânge totu sormanul,
Din pieptul nostru ese suspin sfâșiator.
În calea ne de lacrimi durerea ne e limanul,
Căci amu perdut... pe cine!? » *Pună tată iubitor!*

Să plângem totu orfanii ce 'n dimineța vieții,
Lipsiți de rața caldă a sôrelui iubit,
Vomu îngheța 'n durere, la vântul disperărei
Gemându „*avut amu sôre... dar... a apusă subit.*»

O! bunu, iubit părinte! Privesce, lași în urmă-ți
Copii orfan de tată cu sufletul în dor,
Sorman, ce mângăere găseu ori când în sinu-ți
Ș'o țără ce te plânge cu 'ntregul ei popor!

În ceru unde vei merge, în înalta'ți locuință,
Vei regăsi pe mama ce multu noi amu iubit;
Cu densa, scumpu părinte, formați o providență
Și conduce'ți în viață p'orfanul parasit!

Iar tu, trist'adunare! Și voi, surori iubite,
Să 'i dicem ași „*adio*» lângă mormântul sçu,
Și ridicându la ceruri priviri îndurerate
Șoptiți: „*Dormă în pace! Să lă erte Dumneșeu!*»

CORRESPONDENȚA NOSTRA DIN COMITATE.

Impresiuni învățătoresci.

Alba-Iulia, 5 Septemvre 1884.

Sătul de viața sgomotoasă dela oraș, m'amu des-
tă a petrece unu an și la vre-unu satu ore care și
în calitate de învățător. Avem să mă depărtez
de locul meu natal, într'o comană p'a cărei pământ
nu-mi călcăse piciorul, der după descrieri mi-o
imaginau foarte frumoasă. Plecau la Deva, de unde a-
m să-mi continuez drumul în trăsura. Aici oprin-
d-mă scurtu timp, abia putui respira aerul corupt
de domnesce în acestu cuibă al șovinismului maghiar.
Conomiile intunecate și semețe ale Don Quișoților,
mădria și disordinea numai impresiune bun nu-ți făcea.
Veniindu impacientu mi-am și urmatu drumul mai de-
ce. Luptându-mă cu mii de cugete îndreptate spre
locul mult cercatei noastre națiuni, reflectându în inima
și la trista noastră situația din prezentu, percurseu
drum lungu, când mi-se spuse din partea vizițiului
să apropiem de locul designat. Vr'o patru sate
ne lăsarăm la spate, anume: Șoimușul, Băltiana,
Șerău și Certeșul, care de care mai misere. Biseri-
ce și școlile din aceste comune numai biserici și școle
se potu numi, aflându-se în o stare foarte primitivă.
Semnă foarte veditu despre îngrijirea părintescului
pentru cultura popórelor conlocuitoare și în spe-
cial a poporului român, care dă statului, și în bani și
omni, contingentul cel mai însemnat.

Sorele trecuse de mătăci, cându obositu de drumu
observă într'o cotitură, la pólele unor munți
un opidul în care avem se descind. Acesta era
Șerău. Indată la sosire avui intrare în ospitala
a Reverend. d. V. R. unde am fostu primitu cu
o bunăvoință. După câteva zile de petrecere, am
scutit scola română, care dău, din cauza odăilor în-
dă și mic nu e pre corespunder. Pre câtu de

necorespunder e scola, pre atât de frumoasă, curată
și bine grijită este biserica. Venind în atingere cu po-
porul român din acestu locu, mi-amu datu totă nă-
zuința a-l cunósce din tóte punctele de vedere. Deși
ómenii de aici sunt de unu físicu puternicu înalți, voinici, der
sunt lipsiți de colórea feței, care caracteriséză pe ómenii
sănătoși. Cercetându de unde le provene paliditatea
feței, am aflatu că, ca muncitori în mine, își petrecu mai
tótă vieța sub pământu. Natura lipsindu-i de privilegiu
de a avé locuri de aratu, unicul mijlocu al subsistinței
sormanului român, spre asigurarea subsistinței, sunt sil-
liți a munci în minele de aur delă Sécărëmbu, pentru
o plată forte neinsemnata. Hondolul numera la vr'o
1500 suflete; afară de vr'o câteva familii germăne și ma-
ghiare, este unu opidu curatu românesc. Portul diferă
multu de alu locuitorilor de pela țără și din giurul
Muresului, fiindu acomodat climate rëcoróse dela munte.
Femeile, de asemenea bine făcute și muncitoare, pórtă
fuste (rochii) de o colóre roșă séu galbenă. Atátu fe-
meile cât și bărbații sunt forte viguroși și răbdurii.

Abstragendu dela însușirile bune, trebuie să con-
statez că suferă de bóla ignoranței. Cultivarea și lu-
minarea Románilor din aceste părți este forte neglesă
și părăsita. Și în acesta privința ar fi de doritu să se
facă pași mai serioși, și cei chemați să-și dea năsuința
a-lu câștigă pentru școlă. Inteligența română din acestu
opidu este reprezentată numai prin patru familii, din
caru una I. se genéză a se ține de română.

Afară de biserica și școlă română în acestu opidu
mai există și o biserică și școlă romano-cat. În decur-
sul întreținerii mele aici, amu avutu ocașiune a face
cunoscința cu reprezentantul acelei școli și totu odată
preotul credincioșilor confesiunii româno-cat. Din con-
venirile avute precum și din tendințele urmărite, amu
ajunsu în trista pozițiune a mă convinge, că sub masca
blândeței evanghelice în interiorul acestui omu clocotesc
sentimentele cele mai dușmănoșe némului român. Des-
pre acestu individ amu avea forte multe de scrisu, der
mă mărginescu numai a aminti, că acestu româno-fagă,
după dorința și placul șefului șovinștilor din Deva, în
legătură încă cu vr'o doi — trei mameluci, între caru figu-
reză și volnicosul notar, Român renegatu, au pri-
mitu marea problemă d'a face să triumfeze idea sta-
tului maghiar în acestu opidu, cercându a stringe în pep-
tul generațiunei române ori ce sentimentu naționalu,
indopându pe elevii români cu dulcii termini de: »terek,
»dörög, »nyoktok« ai limbei maghiare. Sciu pozitivu că
acestu mamelucu, în urma mai multor provocări de
a-și trimite elevii români la cercetarea órelor de religia,
sub diferite preteste i-a reținutu, propunendu-le religia
în limba maghiară, în modu secretu. Mi-ar plăcea să
sciu că și în anul viitoru, cateheții confesiunii noastre
voru stă nepăsători într'o cestiune atátu de vitală ca în
acestu an!!? Esperiența ne învătă că réulu ia dimen-
siuni cu atátu mai mari, cu câtu nu află resistința, și
Românul de multe ori pré lășatoru, în locu de a-lu im-
pedecă, stă discretu. Unu singuru esemplu ne póte con-
vinge în privința acesta, aducendu cauza din Hărău pré
bine cunoscută în publicistică, unde notarul permi-
țendu-și dreptul de ingerare în afacerile școlii a pro-
dus relele cele mai mari, a datu ansă la unu șir neîn-
trerupt de investigațiuni și conflicte. Frățietatea între
Români și Maghiari e cu neputință, deórece acesti din
urmă, orbiți de patima urei, nu arată nici cea mai mică
bunăvoință, în cauzele noastre cele mai principale pre-
cum e și și școlă. Ba cel puținu, decă nu ne dau
mâna de ajutoru, să rămână neutri și se nu ne impe-
dice la totu pasul.

Și decă cauzele noastre scolare și bisericesci, în co-
mitatul Huniádorei, locuitu în majoritate de Români,
stau atátu de miserabilu, cine este de vină? Fără multe
objecțiuni, potém scii că numai stăpâni țilei, cărora
bună-starea și lumina Românilor le este unu ghimpe
în ochi.

După aprópe unu an de întreținere în Hondolu,
unde am speratu a scăpa de priveliștea multor nedreptăți
și ticăloșii, m'amu convinsu că și aerul din
codri este infectatu de periculoșii baccili ai maghiari-
sării, m'amu convinsu că lupta de exterminare este por-
nită în contra némului nostru în tóte părțile, m'amu
convinsu că șovinismul maghiar nu mai cunósce nici
lege nici Dumneșeu, ci svicolindu-se în abisul (creatu
prin ei) în care au ajunsu prin fanatismul lor, cercă
a nimici și pe celelalte popóre.

În fața epidemiei de care sunt cuprinși toți fără
osebire, trebuie să fimu neadormiți, să luptăm cu zel
și energiă păstrându-ne dulcea noastră limbă în starea
ei curată. Acesta o vomu ajunge mai sigur, decă ne
vomu concentra tóte puterile asupra poporului român
luminându-l și ridicându-l pe unu grad mai demn
de numele cel pórtă.

Luptătorul.

DIVERSE.

Omoru îngrozitoru. — Citim în »Curierul Rim-
nicului»: În calea Cuza-Vodă (Rémnicul-Seratu), nu-
mită și gura Vadului, care conduce la bariera Focșanilor,
locuia unu brutaru numitu Gheorghe Ionu cu femeia sa
Sultana; casa e aședată cu fața la stradă, ér fundul
curței vine la pólele unui delu. Acestă casă în nóptea
de Sămbetă spre Duminecă (25—26 Augustu) a fostu
teatrul unu indoitu asasinatu, care a alarmatu totă po-
pulațiunea orașului. Victimele sunt brutarul Gheorghe
Ionu, greccu de origine; și femeia sa Sultana; asasinii până
acum nu se cunósce. — Faptul s'a descoperitu abia
Duminecă cam pela órele 7^{1/2} séra. Brutarul George
Ionu făcea mai cu sémă unu comerciu ambulantu, vin-
dea pâne prin sate, — deci faptul c'a fostu právălia
închisă Duminecă, n'a pututu să deștepte bănuelile veci-
nilor. Cătră séră însé, unu vecin alu victimelor ob-
servă că căruța lui George este în curte și negreșitu își duse,
deórece căruța e în curte, Gheorghe nu póte să fi plecatu; mai
aude atunci și calul necheđendu — negreșitu de fómă și sete;
— acestu incidentu îi întăresce încă bănuela, că trebuie să
se fi întâmplatu ceva. Impinsu de curiositate, întră în
curte, care era deschisă, vede ușa din dosu a casei că e
asemenea deschisă, pătrunde în casă și într'o odăiță dela
stanga descopere cadavrele lui Gheorghe și alu femeii.
Se anunță poliția, vine procurorul, doctorul județului
și toți rămân uimiți de spaimă înainte sinistrului ta-
blou ce li-se înfățișeză. În mijlocul casei cu capul pe
ușă, zace culcatu pe spate, îmbrăcatu numai cu o
camașă scurtă nenorocitlu Gheorghe, avendu gâtul
tăiatu gróznicu, încátu tăietura pare a fi de topor și im-
punsu de mai multe lovituri de cuțitu în capu. Femeia
e în patu pe jumătate acoperită cu plapoma, capul spre
marginea patului, gâtul presintă o tăietură mai mare ca
la bărbatu, se vedu plămâni, degetele dela o mână sunt
pétrunse de cuțitu, pe figura ei e întipărită o energiă
sêlbatică. — Pe o masă sunt trei pahare de vinu. Până
în acestu momentu nu s'a găsitu nici o urmă, care să
conducă la descoperirea asasinilor.

Arderea unui cadavru. — Persónele de la băile
din Etretatu avu ocașiunea a asistă la o scenă, care nu
s'a mai întâmplatu nici odată pe acolo, adecă arderea
cadavru unu bogatu Rajah. Mortul indianu, Abu-
sahib Koandernao, anume lăsa în anul trecut șesurile
patriei sale de la Ganges spre a-și vindecă în Europa
gâtul séu inflamatu. Speriatu de coleră, părăsi Nizza
și Abusahib Koandernao plecă spre nord la băile din
Etretatu. Dar sănătatea lui slăbindu-se din ce în ce,
indianul nababu după puține zile muri. Servitorii séi
se pregătiră a-i face ceremoniile cuvenite, și pentru acesta
cerură voiă primarului, care la ciudata cerere ce i se
făcu fu pus într'o pozițiune critică. După răsfoirea a
mai multor cărți de lege, telegrafă prefecturilor. »Amu
datu voiă la arderea cadavru unu Rajah; până la
altu ordinu nu făcu nici o pedecă.« Indianii stropiră cu
apă din Ganges cadavru și îl îmbalsamară. În nóptea
de 1 Septemvre s'a aședatu pe o înălțime a cóstei unu
rug de patru metri unsu cu petroleu, ér cadavru în-
vêlitu în cearșafu s'a aședatu pe rugu, acoperindu-se cu
lemn. Rugul fu aprinsu din vèrfu și în puține minute
se înălță cătră ceru unu fum forte mare. Până la sése
óre rugul ardea. După doué ore sosi o telegramă a pre-
fecturei, ca să se opréscă arderea. Acestă nu se mai
putea face și ceremonia continua mai departe. Cenușa
fă împărțită în trei părți, dintre caru o parte fu aruncată
în mare, a doua lăsată în aeru și a treia fu conservată
într'o urnă. Visitatorii băilor se grăbiră cu toții să viă
la arderea cadavru și să fie de față și la jertfirea de
viă a véduvei acestui Rajah, pentru că așa prescrie re-
ligia indiană. Ea însé n'a venit.

Insciuțare.

Subscrisul comitetu aduce la cunoscința On. pu-
blicu român, cumcă în Brașovu se află pentru copii,
caru voescu a se aplică la meserii, locuri vacante la
mai mulți măestri, precumu: cismari, papucari, cojocari,
covrigari, croitori, rotari, fauri, lăcătuși, șelari, mėsari
și alți diferiți măestri.

Condițiunile sunt: Copii să fie de 13—15 ani, să
scie ceti și scrie, să săvêșescă 4 ani ca învățeci, în
acești 4 ani părinții să le dea hainele de lipsă.

Părinții séu tutorii copiilor să se adreseze la sub-
scrisul Comitetu în Brașovu.

Brașovu, în 30 Augustu 1884.

Comitetul Asociațiunii pentru sprijinirea învățeci-
celor și sodalilor români meseriași în Brașovu.

Vasilie Sfetea,
președ.

Dr. Ioan Bozoceanu,
secret.

Indreptare. În numărul trecut în primul articolu co-
lóna 1 rândul 20 de jos în sus în locu de sciință cameleonică
este de a se ceti: sucitură cameleonică, ér colóna 2-a sus
rândul 2 și 3 este a se ceti: luarea unor mėsuri reacționare,
ca cele...

Editor: Iacobu Muresianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Muresianu.

Cursul la bursa de Viena
din 12 Septembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.35	Bonuri croato-slavone . . .	100.—
Rentă de aur 4%	92.25	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.70
Rentă de hârtie 5%	88.80	Imprumutul cu premiu ungar	114.10
Imprumutul căilor ferate ungare	142.50	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	95.50	Renta de hârtie austriacă	80.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	81.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	102.10	Renta de aur austr.	105.05
Bonuri rurale ungare	100.75	Losurile din 1860	134.50
Bonuri cu cl. de sorogre	100.50	Acțiunile băncii austro-ungare	849.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	100.—	Act. băncii de credit ungar	297.45
Bonuri cu cl. de sortare	100.—	Act. băncii de credit austr.	298.50
Bonuri rurale transilvane	100.50	Argintul — Galbin	—
		impărătesci	5.76
		Napoleon-d'orl	9.69 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.65
		Londra 10 Livres sterlinge	121.65

Bursa de București.

Cota oficială dela 29 August st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93	vënd. 93 1/2
Renta rom. amort. (5%)	92 1/2	93 3/4
» convert. (6%)	96 1/2	97
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	32 1/4	33
Credit fonc. rural (7%)	101 1/2	101
» » » (5%)	90 1/4	91
» » » (7%)	101	101 1/2
» » » (6%)	97 1/2	97 3/4
» » » (5%)	86 1/2	87
Banca națională a României	1400	1410
Ac. de asig. Dacia-Rom.	360	363
» » Națională	240	243
Aur	6.25 %	5.75
Banconote austriace contra aur	2.07	2.09

Cursul pieței Brașov
din 13 Septembrie st. n. 1884.

Banconote românești	Cump. 9.06	Vënd. 9.08
Argint românesc	9.—	9.05
Napoleon-d'orl	9.63	9.16
Lire turcesci	10.90	10.74
Imperiali	9.87	9.90
Galbeni	5.65	5.70
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii.)

Societatea comercială română — Bassarabianu Calfoglu & Comp.

BULETINŪ

BRĂILA 30 AUGUSTŪ 1884.

Vëndător	Cumperător	Felul	Kilo	Libre	Prețul	Notițe
P. Curri	Millas & fiu	Grâu	400	56 3/4	60	magasie cu hârtie
N. P. Politis & C-ie	Christoforato	„	340	59—	64	Caic Cab.
d-to	d-to	„	270	58 1/2	63	„
Louis Dreyfus & C-ie	Peirano fils & C-ie	Secară	500	56—	58	„
Cambano	d-to	„	120	54 1/2	54	Magasie

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se pot face de la **1 și 15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an 12 fl. v. a.

„ „ „ 1/2 „ 6 „ „

„ „ „ 1/4 „ 3 „ „

Se acórdă abonamente și lunare cu 1 „ „

Pentru România și străinătate pe an 36 franci

„ „ „ 1/2 „ 18 „

„ „ „ 1/4 „ 9 „

Cel mai ușor mijloc de abonare este prin mandat postal. Abonamentele se plătesc înainte.

Rugăm pe domni abonați să binevoiescă a ne da lămurit adresa, ca trimiterea diarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea.

Am onore a face prin acesta cunoscut pl. t. publicului, că subscrisul am luat asupra mea în Brașov și împrejmuire

Representațiunea principală

„AZIENDEI“

societăților de asigurare austro-franceze în contra elementelor și nenorocirilor și asigurării pe viață și pe rente, și promit că voi face asigurări în contra elementelor și pe viață cu premiele cele mai efitine și în condițiunile cele mai culante.

KARL HALMEN,

biuroul agenturii principale »Tergul Boilor« Nr. 329.

Pentru **cancelaria advocațională** a subscrisului se caută un **advocat** *séu candidat* de *advocat* pe lângă condițiuni favorabile. Doritorii de a fi aplicați, sunt rugați a se adresa la subscrisul cel mult până la 24 Septembrie 1884, st. nou, avându ași hotăr și condițiunile dorite.

PETRU TRUȚA,

advocat în Baia-de-Crișu.

1—3

APELU URGENTU

cătră toți locuitorii Austro-Ungariei.

Fiind silit a părăsi comerțul meu, pe care îl exercit de mai mulți ani, pentru a deșertă localul la finele unei viitoare, vënd totă marfa din depositul meu, numai cu prețul despăgubirei materialului primitiv.

Marfa este de cea mai fină, grea și bună calitate, și spre dovada solidității sale, ori ce marfa care nu convine cumperătorului se primesc înapoi și se schimbă după plăcere, încât ori ce comandă se face fără risic.

Cămăși de dame din cel mai bun Chiffon englez și cu broderii veritabile helvețiane, o adevărată broderie de artă, bucata cu 1 fl. 50 cr., duzina fl. 16.50.

Corsete de nopțe pentru dame de aceeași calitate, foarte lungi și în totă lungimea cu broderii helvețiane, foarte elegante, o dobă pentru fie-care damă 1 fl. 50 cr. duzina 16 fl. 50 cr.

Aceleași, din barchentul cel mai fin și greu foarte lungi, brodate în totă lungimea lor, bucata fl. 1.60.

Fuste din cea mai fină pênză, găte cu borduri fine de colere veritabilă și cu volants, foarte fine, calitatea întâu, bucata 1 fl. 40 cr., duzina 15 fl. 50 cr.

Cămăși pentru domni, din cel mai fin Chiffon englez cu pept înpătrat, largi la gât după trebuință 1 fl. 50 cr., duzina 16 fl. 50 cr. Totu acele din cel mai fin Chiffon Schroll fin ajustat la France 1 fl. 70 cr., duzina 18 fl. 80 cr., bucata 2 fl., duzina fl. 22.50.

Garniture pentru masă cu desin în flori, constând din o față de masă și 12 șervete numai 2 fl. 85 cr. Totu acele lucrate în manieră francesă, foarte fine cu ciucuri, pentru 12 persoane, garnitura 3 fl. 45 cr. Acele din damast fin, cu desin de flori, constând din o față de masă pentru 12 persoane și 12 șervete fine, garnitura 5 fl. 60 cr.

Ștergare turcesci tivite și impachetate cu bucata, borduri roșii și ciucuri lungi, cu pușori lucrați lin și luxos, duzina 3 fl. 75 cr.

Marame (tulpane) mari pentru dame din lăna cea mai fină de Cerlin, cu ciucuri lungi, în colorile cele mai alese și frumoșe moderne ca: scoțiana, turcesca, sură, vênătă, albastră, negră, roșă, brună, pestriță etc. etc., 1 fl. 20 cr., duzina fl. 13.

Plaiduri de călătorie foarte mari și groșe, făcute de pânura cea mai grea și cea mai bună după mustre elegante engleze ca: sură, negru, amestecat, cu ciucuri grei și groși; aceste plaiduri se pot întrebuința în lungimea și lățimea lor ca îmbrăcăminte, ca plapomă de călătorie, plapomă de pat și Shawl de dame, dar și după o întrebuință de 20 de ani se mai pot face din acele două îmbrăcăminte elegante; se pot cruța de tot prin aceste pardesuri, mantele de plôe și paletouri, calitatea I. numai 5 fl. 50 cr., calitatea II. numai 4 fl. 50 cr. bucata.

Pânză de casă 30 coți întregi, cel mai bun și cel mai greu fabricat pentru folosul casei 5/4 larg 7 fl. 50 cr., 4/4 larg 5 fl. 50 cr., bucata 7 fl. 50 cr. Prețurile bumbacului se urcă repede, pânza va costă în timp scurt prețu dublu; o comandă grabnică se recomandă adevă la fie-cine.

Batiste din cea mai grea mătășă din Lyon, fie-care cusată în alte color, duzina 3 fl. 50 cr.

Ciorapi finci de mătășă în cele mai frumoșe color, vergate cu roșu, vênăt, violet, rosa, cafeniu și chamois lungi până peste genunchi 3 părech 1 fl. 15 cr.

Garnituri Gobelin, costând din dou fine acoperiminte de pat și unul pentru masă, (cu ciucuri de diferite) în color, lucrate foarte frumoș, costă o garnitură adevă toate trei bucățile la olaltă 7 fl. 50 cr.

Lepedee (cearsăfuri) fără cusătură de o pânză bună și grea, acomodată pentru cel mai mare pat 5/4 larg 1 fl. 35 cr., duzina 15 fl.

Certine de lute cel mai fin și cel mai bun fabricat, calitatea grea, închis și deschis în mustre persice, turcesci, și indiene cu ciucuri mulți și lungi, lungimea 3 metri și 30 centimetri, o ferăstră, adevă părech I. calitate fl. 5, II. calitate 4 fl. 25 cr.

Cheviot stofe diagonale pentru Domni pentru sezonul tommei și iernei, țesute de lăna veritabilă de în cele mai noue și netede color, netede și țarcale, calitatea prină, sare cafeniu, vinete, măslinii și negre. Garnitură completă pentru ori cine numai 6 fl. Mostre nu se pot trâmte de loc.

Cămpărătorii de marfă în valere de cel puțin 15 fl. primesc ca remunerațiune, adevă gratis un înveritabil de aur 6 carate, ornat cu turchise și măgăritare gravat frumoș și foarte elegant.

Comandele, cari se efectuesc numai după trimiterea sumei datorite séu cu remburse (Postnachnahme) sunt a se face la

WAARENHAUS
J. H. Rabinovic
WIEN II. Schiffamtsgasse 2